

Lyrisch vioolconcert laat evolutie Torstensson horen

KLASSIEK Muziektheater aan 't IJ. Klas Torstensson Vioolconcert, Wim Henderickx Mudra. Nieuw Ensemble met Jennifer Koh (viool). Gehoord: 13/5.

Vijfentwintig jaar geleden lag de combinatie Klas Torstensson en vioolconcert niet voor de hand. Torstensson schreef ruige stukken waarin klankmassa's als IJslandse lavastromen op de luisteraar afrolden.

Die tijden zijn voorbij en gisteren bracht het fijnbesnaarde Nieuw Ensemble in het Muziekgebouw aan 't IJ toch echt een *Vioolconcert* van de Nederlandse Zweed in première,

een topstuk dat exemplarisch is voor de evolutie die Torstenssons muziek heeft doorgemaakt.

Het grote gebaar en een geweldig gevoel voor klank zijn gebleven. Veranderd is dat tonale referenties nu openlijk klinken in sonore stemvoeringen en dat abstractere klankmassa's transformeren in lyrische melodische gestes. Torstensson heeft een persoonlijke, noordelijk gekleurde, variant gevonden op de negentiende-eeuwse romantiek.

Onder leiding van Ed Spanjaard klonk het toch maar een dozijn musici tellende Nieuw Ensemble groots en in orkestrale kleuren die aan Bartók en Sibelius deden den-

ken. Zowel het ruigere fiddlewerk als de brede ademende lyrische lijn kwamen geweldig uit de verf in de vertolking van violiste Jennifer Koh.

Torstensson bouwde zijn *Vioolconcert* bijna klassiek op contrasterende thematische frasen. Ook aan de harmonische ontwikkeling, de herhalingen en de slimme verbanden die steeds helder blijven, is het ouderwetse componerende handwerk niet vreemd. Het werkt precies zoals het moet en omdat het zo goed gemaakt is, speelt het stuk zich ondanks de virtuoze eisen als vanzelf.

Ook van de Belgische componist Wim Henderickx ging een nieuw werk in première, totaal verschil-

lend van Torstenssons *Vioolconcert*.

Henderickx maakte mystiek getinte, oosters klinkende muziek waarin het om het kleine gebaar gaat en melodische motieven in heldere kleuren oplichten. Het stuk is op detail gericht en heeft een meditatieve lange lijn. *Mudra* is fijn uitgewerkt, maar ook een tikje priegelig. Bij ontstentenis van echt verassende kleuren en een net te eenvormig meditatief karakter, werd deze aaneenschakeling van korte deeltjes als *Devotion*, *Offering*, *Lotus*, *Enlightment* en *Healing* een afhakerige oefening in zenbewustzijn.

ROELAND HAZENDONK

Het Parool 14.5.2010